

Jak zobrazili příčinu revoluce?

Vzdělávací cíl: Žáci na základě analýzy a interpretace symbolických prvků dobové karikatury identifikují příčinu Francouzské revoluce.

Klíčová slova: Velká francouzská revoluce, občanská společnost, příčiny a důsledky, domyšlé významy

Práce s jednotlivými slidy:

Poznámky:

1 ZKOUMÁNÍ KARIKATURY (2 min.)

Prohlížení karikatury s pomocí lupy a četba popisky.

Učitel si ověří, jak žáci rozumí pojmům karikatura, symbolické znázornění a alegorie, jež se objevují v popisce. Může využít přesahy k výuce českého jazyka a literatury.

2 PŘÍŘAZOVÁNÍ ŠTÍTKŮ (3 min.)

Přiřazování pojmů z nabídky na odpovídající místa v kompozici obrazu pomocí přetahování.

Žáci přiřazují do karikatury popisné štítky - meč, slunce, kosa, kříž, oblečení kněze, srp, královský hermelín.

3 PŘÍŘAZOVÁNÍ POPISKŮ (3 min.)

Přiřazování štítků z nabídky k odpovídajícím osobám z karikatury pomocí přetahování.

Žáci označují postavy na karikatuře štítky s jejich sociální rolí - poddaní, šlechta, církev, král.

4 PŘÍŘAZOVÁNÍ ŠTÍTKŮ II (3 min.)

Přiřazování pojmů z nabídky na odpovídající místa v kompozici obrazu pomocí přetahování.

Žáci přiřazují do karikatury abstraktní pojmy - ponížení, nadřazenost, práce, moc, bezmoc, chudoba, bohatství - které by je měly navést při závěrečné interpretaci.

5 INTERPRETACE KARIKATURY (4 min.)

Žáci vybírají, která společenská skupina se vzbouřila, a do textového pole odpovídají na otázku proč.

Na základní úrovni můžeme očekávat odpověď typu „Protože byli utlačováni“. U pokročilejších žáků se v odpovědi objevují i další společenské skupiny (šlechta, církev), případně role krále, který je na karikatuře podporován šlechtou a církví.

Karikatura ukazuje situaci před Francouzskou revolucí a obsahuje řadu významů - zatímco shrbený poddaný nese na zádech veškerou zátěž, šlechta a církev stojí a podporují krále, který se modlí a vzhlíží ke slunci (symbol královského slunce a kříže).

Další možnosti zapojení do výuky:

- a) Cvičení je vhodné využít jako součást tematického bloku zaměřeného na Francouzskou revoluci či „evropské revoluce“. Nabízí se možnost doplnit téma grafy či dalšími statistickými prameny dokládajícími neúměrnou daňovou zátěž tzv. třetího stavu oproti ostatním společenským skupinám.
- b) Alegorické znázornění struktury feudální společnosti lze porovnat s grafickým znázorněním společnosti tzv. moderní v rámci jedné z interpretačních možností upozorňujících na „nutnost pokroku“ z důvodu „tlaku nerovnosti a nespravedlnosti“.